

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

03 10 20 22 р.

м. Київ

№ 846

Про затвердження Державного освітнього стандарту з професії «Верхолаз»

Відповідно до статті 32 Закону України «Про освіту», статті 32 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», підпункту 15 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Державний освітній стандарт з професії «Верхолаз», що додається.
2. Установити, що стандарт, зазначений у пункті 1 цього наказу, упроваджується в освітній процес з 01 вересня 2023 року.
3. Директорату професійної освіти (Шумік І.) надавати закладам професійної (професійно-технічної) освіти методично-консультативну допомогу з питань упровадження цього стандарту.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Костюченка О.

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

Міністерство освіти і науки України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України
від «03» лютого 2022 р. № 196

Державний освітній стандарт

7129. F.43.99-2022

(позначення стандарту)

Професія:

Верхолаз

Код:

7129

Професійні кваліфікації:

верхолаз 6-го розряду;

верхолаз 7-го розряду;

верхолаз 8-го розряду.

Освітня кваліфікація:

кваліфікований робітник

Рівень освітньої кваліфікації:

другий (базовий) – верхолаз 6 розряду;

третій (вищий) – верхолаз 7 розряду;

третій (вищий) – верхолаз 8 розряду.

Видання офіційне

Київ - 2022

Відомості про авторський колектив розробників

1.	Тетяна РУСЛАНОВА	директор Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області, керівник робочої групи
2.	Володимир ЛАВРИК	начальник міжрегіонального центру гуманітарного розмінування та швидкого реагування Державної служби з надзвичайних ситуацій України
3.	Сергій Назаренко	заступник начальника з навчально-методичної роботи міжрегіонального центру гуманітарного розмінування та швидкого реагування Державної служби з надзвичайних ситуацій України
4.	Олег ШЕВЧУК	начальник навчального пункту підготовки фахівців рятувальних підрозділів міжрегіонального центру гуманітарного розмінування та швидкого реагування Державної служби з надзвичайних ситуацій України
5.	Андрій МАКСИМОВ	викладач навчального пункту підготовки фахівців рятувальних підрозділів міжрегіонального центру гуманітарного розмінування та швидкого реагування Державної служби з надзвичайних ситуацій України
6.	Віталій ЗОЗУЛЯ	викладач навчального пункту підготовки фахівців рятувальних підрозділів міжрегіонального центру гуманітарного розмінування та швидкого реагування Державної служби з надзвичайних ситуацій України
7.	Дмитро БЄЛЮЧЕНКО	старший викладач кафедри пожежної та рятувальної підготовки Національного університету цивільного захисту України
8.	Анатолій ГРИЦЕНКО	керівник Українського тренінгового центру «UTC-ALPINDUSTRY», тренер IRATA міжнародної асоціації промислового альпінізму
9.	Зінаїда НАЗАРЕЦЬ	завідуюча лабораторією професійної підготовки Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Харківській області
10.	Тетяна НАЗАРОВА	методист Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Харківській області

I. Загальні положення щодо виконання Стандарту

Державний освітній стандарт (далі – Стандарт) з професії 7129 «Верхолаз» розроблено відповідно до:

законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності»;

Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630;

Державного стандарту професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 р. № 1077;

Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти за компетентнісним підходом, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 17 лютого 2021 р. № 216;

професійного стандарту «Верхолаз», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 15 липня 2021 р. №244-21;

Рамкової програми ЄС щодо оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, схваленої Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу 17 січня 2018 року;

інших нормативно-правових актів.

Стандарт є обов'язковим для виконання усіма закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями, незалежно від їх підпорядкування та форми власності, які здійснюють (або забезпечують) підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кваліфікованих робітників та видають документи встановленого зразка за цією професією.

Державний освітній стандарт містить:

титульну сторінку;

відомості про авторський колектив розробників;

загальні положення щодо виконання стандарту;

вимоги до результатів навчання, що містять: перелік ключових компетентностей за професією та їх опис; загальні компетентності (знання та вміння) за професією; перелік результатів навчання та їх зміст;

орієнтовний перелік основних засобів навчання.

Структурування змісту Стандарту базується на компетентнісному підході, що передбачає формування і розвиток у здобувача освіти ключових, загальних та професійних компетентностей.

Перелік та опис ключових компетентностей за професією визначено відповідно до рамкової програми ЄС щодо оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, схваленої Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу 17 січня 2018 року та професійного стандарту з професії 7129 «Верхолаз».

Ключові компетентності дають змогу особі розуміти ситуацію, досягати успіху в професійному житті, набувати соціальної самостійності та забезпечують ефективну професійну й міжособистісну взаємодію.

Ключові компетентності у цьому Стандарті корелюються з професійними компетентностями, що визначені професійним стандартом, та набуваються впродовж строку навчання на різних рівнях професійної освіти.

Ключові компетентності набуваються впродовж строку освітньої програми та можуть розвиватися у процесі навчання протягом усього життя шляхом формального, неформального та інформального навчання.

Професійні компетентності визначають здатність особи в межах повноважень застосовувати спеціальні знання, уміння та навички, виявляти відповідні моральні та ділові якості для належного виконання встановлених завдань і обов'язків, навчання, професійного розвитку та сформовані відповідно до професійного стандарту.

Результати навчання за цим стандартом орієнтовані на трудові функції як відносно автономні одиниці трудової діяльності, формуються на основі переліку ключових і професійних компетентностей та їх опису.

Освітній рівень вступника: повна загальна середня освіта.

Підготовка кваліфікованих робітників за професією 7129 «Верхолаз» може проводитися за такими видами: первинна професійна підготовка, професійне (професійно-технічне) навчання, перепідготовка та підвищення кваліфікації.

Первинна професійна підготовка, професійно-технічне навчання за професією 7129 «Верхолаз» з присвоєнням професійної кваліфікації верхолаз 6-го розряду передбачає здобуття особою 1-8 результатів відповідно до Стандарту.

Стандартом визначено загальні компетентності (знання та вміння) для професії, що в повному обсязі включаються до змісту першого результату навчання при первинній професійній підготовці.

До першого результату навчання при первинній професійній підготовці включаються такі ключові компетентності, як «Громадянсько-правова компетентність», «Особистісна, соціальна й навчальна компетентність», «Цифрова компетентність».

Підприємницьку компетентність рекомендовано формувати на завершальному етапі освітньої програми.

Математична, комунікативна, енергоефективна та екологічна компетентності формуються через зміст освітньої програми в залежності від результатів навчання.

Стандарт встановлює максимально допустиму кількість годин при первинній професійній підготовці для досягнення результатів навчання. Кількість годин для кожного окремого результату навчання визначається освітньою програмою закладу освіти.

Перелік основних засобів навчання за професією розроблено відповідно до професійного стандарту, потреб роботодавців, сучасних технологій та матеріалів.

Професійне (професійно-технічне) навчання може проводитись за частковими кваліфікаціями (у разі навчання для виконання окремих видів робіт за професією).

Перепідготовка з інших професій за професією 7129 «Верхолаз» з присвоєнням професійної кваліфікації верхолаз 6-го розряду передбачає здобуття особою 1-8 результатів навчання, що визначені для первинної професійної підготовки.

Загальні компетентності (знання та вміння), перелік та зміст ключових компетентностей при проведенні професійного (професійно-технічного) навчання або перепідготовки визначається освітньою програмою в залежності від наявності в особи документів про освіту чи присвоєння кваліфікації, набутого досвіду (неформальна чи інформальна освіта).

Тривалість професійної підготовки встановлюється відповідно до освітньої програми в залежності від виду підготовки та визначається робочим навчальним планом.

Освітня програма може включати додаткові компоненти (за потреби), регіональний компонент, предмети за вибором здобувача освіти.

При організації перепідготовки, професійного (професійно-технічного) навчання або навчання на виробництві строк професійного навчання може бути скороченим за результатами вхідного контролю. Вхідний контроль знань, умінь та навичок здійснюється відповідно до законодавства.

Підвищення кваліфікації з присвоєнням нового рівня освіти (професійної кваліфікації) проводиться відповідно до пункту 2.3 професійного стандарту, що передбачає здобуття особою результатів навчання: 9, 10 – для 7 розряду; 11, 12 – для 8 розряду.

Підвищення кваліфікації без присвоєння нової професійної або освітньої кваліфікації проводиться за потребами підприємства не рідше, ніж один раз на п'ять років, що визначено пунктом 2.4 професійного стандарту.

Навчальний час здобувача освіти визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання освітніх програм закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Навчальний (робочий) час здобувача освіти в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації згідно з законодавством.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, навчально-виробничих дільницях та безпосередньо на робочих місцях підприємств, установ, організацій.

Розподіл навчального навантаження визначається робочим навчальним планом залежно від освітньої програми, включає теоретичну та практичну підготовки, консультації, кваліфікаційну атестацію.

Робочі навчальні плани розробляються самостійно закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями, погоджуються із роботодавцями, навчально (науково)-методичними центрами (кабінетами) професійно-технічної освіти та затверджуються органами управління освітою.

Перелік необхідного обладнання, устаткування, матеріалів, інструментів визначено професійним стандартом та використовується закладом освіти в залежності від освітньої програми. Додатково заклад освіти формує перелік навчального обладнання для досягнення відповідних результатів навчання.

Після успішного завершення освітньої програми проводиться державна кваліфікаційна атестація, що передбачає оцінювання набутих компетентностей, та визначається параметрами: «знає – не знає»; «уміє – не вміє». Поточне оцінювання проводиться відповідно до чинних нормативно-правових актів.

Заклади професійної (професійно-технічної) освіти організують та здійснюють періодичний контроль знань, умінь та навичок здобувачів освіти, їх кваліфікаційну атестацію. Представники роботодавців, їх організацій та об'єднань можуть долучатися до проведення контролю знань, умінь та навичок здобувачів освіти та безпосередньо беруть участь у кваліфікаційній атестації.

Після завершення навчання кожен здобувач освіти повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені Стандартом, технологічними умовами і нормами, встановленими у галузі.

Навчання з охорони праці проводиться відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів з питань охорони праці.

Додаткові теми з охорони праці, що стосуються технологічного виконання робіт, застосування матеріалів, обладнання чи інструментів включаються до робочих навчальних програм.

До самостійного виконання робіт здобувачі освіти допускаються лише після навчання й перевірки знань з охорони праці.

Порядок присвоєння професійних кваліфікацій та видачі відповідних документів.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями відповідно до професійного стандарту, потреб роботодавців галузі, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників розробляються закладом професійної (професійно-технічної) освіти разом з роботодавцями.

Порядок проведення кваліфікаційної атестації здобувачів освіти та присвоєння їм кваліфікації визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері трудових відносин, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки.

Здобувачу освіти, який при первинній професійній підготовці опанував відповідну освітню програму й успішно пройшов кваліфікаційну атестацію,

присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» та видається диплом кваліфікованого робітника державного зразка.

Особі, яка при перепідготовці або професійному (професійно-технічному) навчанні опанувала відповідну освітню програму та успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, видається свідоцтво про присвоєння професійної кваліфікації.

При професійному (професійно-технічному) навчанні за частковими кваліфікаціями (у разі здобуття особою частини компетентностей визначених стандартом чи навчання для виконання окремих видів робіт за професією) заклад освіти може видавати документи власного зразка.

Особі, яка при підвищенні кваліфікації опанувала відповідну освітню програму та успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, видається свідоцтво про підвищення професійної кваліфікації.

Сфера професійної діяльності:

Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності») визначено професійним стандартом.

КВЕД ДК 009:2010

Секція F – Будівництво.

Розділ 43 – Спеціалізовані будівельні роботи.

Умовні позначення

КК – ключова компетентність.

ПК – професійна компетентність.

РН – результат навчання.

II. Вимоги до результатів навчання

2.1. Перелік та опис ключових компетентностей за професією

Умовне позначення	Ключові компетентності	Опис компетентностей	
		Знати:	Уміти:
КК1	Комунікативна компетентність	<p>професійну лексику та термінологію за професійним спрямуванням; правила професійної етики та етикету; причини виникнення конфліктів та способи їх уникнення; види документів у професійній діяльності та правила їх створення чи оформлення.</p>	<p>використовувати професійну лексику та термінологію за професійним спрямуванням; використовувати професійну лексику при спілкуванні з керівництвом, колегами, клієнтами; слухати та доносити власну думку; презентувати себе та результати професійної діяльності; користуватися документами у професійній діяльності, створювати та оформляти їх.</p>
КК2	Математична компетентність	<p>правила математичних розрахунків у професійній діяльності, зокрема розрахунок кількості необхідних матеріалів.</p>	<p>застосовувати математичні розрахунки у професійній діяльності.</p>
КК3	Цифрова компетентність	<p>інформаційно-комунікаційні засоби, способи їх застосування; способи пошуку, збереження, обробки та передачі інформації у професійній діяльності.</p>	<p>використовувати інформаційно-комунікаційні засоби, технології; здійснювати пошук інформації, її обробку, передачу та збереження у професійній діяльності.</p>
КК4	Особистісна, соціальна й навчальна компетентність	<p>особливості роботи в команді та співпраці з іншими співробітниками; поняття особистості, риси характеру, темперамент; індивідуальні психологічні властивості особистості та її поведінки; причини і способи розв'язання конфліктних ситуацій у виробничому колективі;</p>	<p>працювати в команді; відповідально ставитися до професійної діяльності; самостійно приймати рішення; діяти в нестандартних ситуаціях; планувати трудову діяльність; знаходити та набувати нових знань, умінь і навичок;</p>

		<p>підходи до забезпечення сприятливого психологічного клімату в колективі;</p> <p>основні психологічні процеси та їх вплив на діяльність верхолаза в процесі роботи.</p>	<p>визначати навчальні цілі та способи їх досягнення;</p> <p>оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя;</p> <p>дотримуватися культури професійної поведінки в колективі;</p> <p>запобігати виникненню конфліктних ситуацій.</p>
КК5	Громадянсько-правова компетентність	<p>основні трудові права та обов'язки працівників;</p> <p>основні нормативно-правові акти у професійній сфері, що регламентують трудову діяльність;</p> <p>положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору (контракту), підстави його припинення;</p> <p>соціальні гарантії та чинний соціальний захист на підприємстві, зокрема види та порядок надання відпусток;</p> <p>порядок розгляду та способи вирішення трудових спорів;</p> <p>основи законодавства про захист прав споживачів.</p>	<p>застосовувати знання щодо:</p> <p>основних трудових прав та обов'язків працівників;</p> <p>основних нормативно-правових актів у професійній сфері, що регламентують трудову діяльність;</p> <p>положення, змісту, форм, строку укладання та підстав припинення трудового договору (контракту);</p> <p>соціальних гарантій та чинного соціального захисту на підприємстві, зокрема про види та порядок надання відпусток, порядок оплати лікарняних листів, порядку розгляду та способів вирішення трудових спорів;</p> <p>дотримуватись законодавства про захист прав споживачів.</p>
КК6	Підприємницька компетентність	<p>поняття «ринкова економіка» та принципи, на яких вона базується;</p> <p>організаційно-правові форми підприємництва в Україні;</p> <p>положення основних документів, що регламентують підприємницьку діяльність;</p> <p>процедури відкриття</p>	<p>користуватися нормативно-правовими актами щодо підприємницької діяльності;</p> <p>розробляти бізнес-плани;</p> <p>складати фінансові звіти.</p>

		<p>власної справи; поняття «бізнес-план»; основні поняття про господарський облік; види та порядок ціноутворення; види заробітної плати; види стимулювання праці персоналу підприємств; порядок створення приватного підприємства; порядок створення та заповнення нормативної документації (книга «доходів та витрат», баланс підприємства); порядок ведення обліково-фінансової документації підприємства; порядок ліквідації підприємства; поняття «конкуренція», її види та прояви; основні фактори впливу держави на економічні процеси (податки, пільги, дотації).</p>	
КК7	Екологічна та енергоефективна компетентність	<p>основи енергоефективності; нормативно-правові акти у сфері енергозбереження; способи використання матеріалів, ресурсів та енергозберігаючого обладнання у професійній діяльності та у побуті; способи енергозаощадження; нормативно-правові акти в сфері екології; основи раціонального використання, відтворення і збереження природних ресурсів; способи збереження та захисту екології в професійній діяльності та в побуті; правила сортування сміття, утилізація відходів.</p>	<p>раціонально використовувати енергоресурси, витратні матеріали у професійній діяльності та у побуті; використовувати енергоефективне устаткування; дотримуватися екологічних норм у професійній діяльності та в побуті.</p>

2.2. Загальні компетентності (знання та вміння) за професією

Знати:	Вміти:
<ul style="list-style-type: none">➤ загальні вимоги про організацію та виконання верхолазних робіт;➤ загальні відомості про професію та професійну діяльність;➤ основні нормативні акти у професійній діяльності;➤ загальні вимоги щодо забезпечення та дотримання вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці та безпечного виконання робіт у професійній діяльності;➤ загальні правила охорони праці у професійній діяльності;➤ загальні правила пожежної безпеки;➤ загальні правила електробезпеки;➤ можливі причини виникнення нещасних випадків на підприємстві;➤ план ліквідації аварійних ситуацій та їх наслідків;➤ правила та засоби надання долікарської допомоги потерпілим у разі нещасних випадків;➤ загальні вимоги до спеціального оснащення та страхувальних засобів, які використовуються під час виконання робіт на висоті та верхолазних робіт.	<ul style="list-style-type: none">➤ застосовувати загальні правила охорони праці у професійній діяльності;➤ застосовувати первинні засоби пожежогасіння;➤ діяти у разі виникнення нещасних випадків, аварійних та можливих нештатних ситуацій;➤ використовувати, в разі необхідності, засоби попередження і усунення виробничих, природних непередбачених явищ (пожежі, аварії, повені тощо);➤ надавати долікарську допомогу потерпілим у разі нещасних випадків;➤ правильно підбирати робочий одяг;➤ правильно підбирати та використовувати за призначенням інструмент, спорядження, сертифіковане спеціальне оснащення та страхувальні засоби з відповідним маркуванням.

**2.3. Перелік результатів навчання
для первинної професійної підготовки,
професійно-технічного
навчання, перепідготовки.**

**Професійна кваліфікація: верхолаз 6-го розряду.
Максимальна кількість годин – 720**

Результати навчання
РН 1. Володіти правилами та технологіями виконання будівельних, монтажних, ремонтно-будівельних, ремонтно-відновлюваних робіт
РН 2. Володіти особливостями виконання верхолазних робіт з використанням риштувань підмосток, драбин, підвісних колисок та підіймачів
РН 3. Користуватись електричним, механічним, ручним інструментом при виконанні робіт в промисловому альпінізмі з дотриманням правил та вимог охорони праці
РН 4. Надавати домедичну допомогу потерпілим від нещасних випадків та їх транспортування до місця надання першої медичної допомоги
РН 5. Володіти правилами охорони праці промислової і пожежної безпеки, виробничої санітарії
РН 6. Володіти основами матеріалознавства в межах професійної діяльності
РН 7. Володіти спеціальною технічною підготовкою
РН 8. Володіти тактикою дій та порядком проведення рятувальних робіт при виникненні нештатної ситуації

2.4. Зміст (опис) результатів навчання

Результати навчання	Компетентності	Опис компетентностей	
		Знати	Уміти
РН 1. Володіти правилами та технологіями виконання будівельних, монтажних, ремонтно-будівельних, ремонтно-відновлюваних робіт	ПК 1. Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я в процесі виконання верхолазних робіт, колективний захист від небезпечних та шкідливих виробничих факторів, усунення та ліквідування нештатних ситуацій в промисловому альпінізмі	нормативно-правову документацію, акти з охорони праці; критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан; алгоритм дій при виникненні нештатної ситуації; технічні характеристики засобів індивідуального захисту верхолаза та їх можливості при використанні; технологію виконання робіт в небезпечному	дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт на висоті; застосовувати альпіністське спорядження та пристрої для ліквідування нештатної ситуації; використовувати за призначенням засоби індивідуального захисту верхолаза при виконанні робіт на висоті; використовувати засоби індивідуального та колективного захисту

	<p>середовищі та правила використання засобів індивідуального та колективного захисту; правила використання альпіністського спорядження та спеціалізованих пристроїв, спеціальних огорожувальних сіток, щитів, стрічок, попереджувальних інформаційних знаків . алгоритм дій перевірки справності та надійності устаткування та обладнання перед застосуванням.</p>	<p>при проведенні верхолазних робіт в забрудненому та небезпечному середовищі.</p>
КК 1. Комунікативна компетентність	<p>професійну лексику та термінологію; типи, темперамент людей; правила професійної етики та етикету.</p>	<p>використовувати професійну лексику та термінологію при спілкуванні з керівництвом, колегами, клієнтами; слухати та доносити власну думку.</p>
ПК 2. Здатність дотримуватись вимог: безпеки праці під час роботи із інструментом та пристроями; електробезпеки під час роботи із електроінструментом та електроустановками	<p>алгоритм візуальної перевірки справності та надійності устаткування та обладнання; правила охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями.</p>	<p>виконувати візуальну перевірку та технічне обслуговування альпіністського спорядження та обладнання, що експлуатується; виконувати роботи на висоті з застосуванням інструменту та пристроїв.</p>
КК 7. Екологічна та енергоефективна компетентність	<p>основи енергоефективності; використання матеріалів, ресурсів та енергозберігаючого обладнання.</p>	<p>раціонально використовувати енергоресурси; використовувати енергоефективне устаткування.</p>
ПК 3. Здатність володіти правилами та технологіями виконання будівельних, монтажних, ремонтно-будівельних,	<p>технологію виконання будівельних, монтажних, ремонтно-будівельних, ремонтно-відновлюваних та зварювальних робіт в промисловому альпінізмі.</p>	<p>виконувати весь спектр будівельних, ремонтних та реставраційних робіт на висоті з застосуванням верхолазного спорядження та будівельного</p>

	ремонтно-відновлюваних робіт		інструменту в опорному та безопорному просторі; обстежувати технічний стан висотних будівель і споруд всіх типів.
	КК 2. Математична компетентність	правила проведення математичних розрахунків у професійній діяльності.	читати креслення фасадів, планів і розрізів будівель і споруд, планів і розрізів горіщних і безгоріщних покрівель і покрівель із рулонних і штучних матеріалів.
	КК 3 Цифрова компетентність	інформаційно-комунікаційні засоби, способи їх застосування; способи пошуку, збереження, обробки та передачі інформації у професійній діяльності.	використовувати інформаційно-комунікаційні засоби, технології; здійснювати пошук інформації, її обробку, передачу та збереження у професійній діяльності.
РН 2. Володіти особливостями виконання верхолазних робіт з використанням риштувань підмосток, драбин, підвісних колісок та підіймачів	ПК 1. Здатність дотримання правил безпечного виконання робіт на риштуваннях підмостках, драбинах, підвісних колісках та підіймачах	правила безпечного виконання робіт на риштуваннях підмостках, драбинах, підвісних колісках та підіймачах; особливості виконання верхолазних робіт з використанням риштувань підмосток, драбин, підвісних колісок та підіймачів.	користуватись засобами індивідуального захисту від падіння з висоти при роботі на підмостках, драбинах, підвісних колісках та підіймачах; виконувати роботи на риштуваннях підмостках, драбинах, підвісних колісках та підіймачах; виконувати роботи із застосуванням вантажопідійомних механізмів та пристроїв, засобів малої механізації.
	КК 4. Особистісна, соціальна й навчальна компетентність	основи ділового спілкування.	працювати в команді; відповідально ставитися до професійної діяльності.
РН 3. Користуватись механічним, ручним інструментом при виконанні робіт в промисловому альпінізмі з дотриманням	ПК 1. Здатність експлуатувати та знати будову ручних і механічних лебідок, талей, засобів малої механізації, правила безпечної роботи з ними	технічні характеристики та будову електричного, механічного, ручного інструменту та пристроїв, що використовуються при виконанні робіт в промисловому альпінізмі.	проводити технічний огляд та перевірку електричного, механічного, ручного інструменту безпосередньо перед застосуванням.
	ПК 2. Здатність використовувати	правила організації налагодження станцій,	налагоджувати прості і складні поліспасти

<p>правил та вимог охорони праці</p>	<p>методи налагоджування систем підймання та опускання людей і вантажів, систем переміщення у безопорному просторі із застосуванням верхолазного спорядження у процесі виконання робіт</p>	<p>поліспастичних систем для підйому та спуску людей і вантажів.</p>	<p>системи для підйому та спуску людей і вантажів.</p>
	<p>ПК 3. Здатність дотримання правил роботи з механізованим інструментом, правил використання сигналів і порядок їх застосування під час взаємодії з машиністами вантажопідіймальних механізмів</p>	<p>роботу з механізованим інструментом на висоті з дотриманням інструкцій виробника та умовні сигнали при взаємодії з машиністами вантажопідіймальних механізмів.</p>	<p>виконувати роботи з механізованим інструментом на висоті та застосовувати умовні сигнали в ході виконання робіт.</p>
	<p>КК 4. Особистісна, соціальна й навчальна компетентність</p>	<p>особливості роботи в команді, та співпраці з іншими співробітниками; поняття особистості, риси характеру, темперамент; індивідуальні психологічні властивості особистості та її поведінки; причини і способи розв'язання конфліктних ситуацій у виробничому колективі; підходи до забезпечення сприятливого психологічного клімату в колективі; основні психологічні процеси та їх вплив на діяльність верхолаза в процесі роботи.</p>	<p>працювати в команді; відповідально ставитися до професійної діяльності; самостійно приймати рішення; діяти в нестандартних ситуаціях; планувати трудову діяльність; знаходити та набувати нових знань, умінь і навичок; визначати навчальні цілі та способи їх досягнення; оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя; дотримуватися культури професійної поведінки в колективі; запобігати виникненню конфліктних ситуацій.</p>

РН 4. Надавати домедичну допомогу потерпілим від нещасних випадків та їх транспортування до місця надання першої медичної допомоги	ПК 1. Здатність визначити характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілих при нещасних випадках	алгоритм, послідовність дій та визначення характеру ушкодження, ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих.	визначати характер ушкоджень, ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих та надання домедичної допомоги потерпілим, які цього потребують.
	ПК 2. Здатність надавати домедичну допомогу потерпілим при виникненні надзвичайної ситуації та нещасних випадків	<p>правила та прийоми надання домедичної допомоги при капілярній, артеріальній і венозній кровотечах;</p> <p>способи реанімації, порядок підготовки потерпілого;</p> <p>правила та прийоми надання домедичної допомоги при отруєннях і втраті свідомості</p> <p>правила та прийоми надання домедичної допомоги при хімічних і термічних опіках та опіках очей;</p> <p>правила та прийоми надання домедичної допомоги потерпілим від ураження електричним струмом;</p> <p>правила та прийоми надання домедичної допомоги при ударах, струсу головного мозку, ударах в області хребта, вивихах та розтягненні зв'язок;</p> <p>правила та прийоми надання домедичної допомоги при проникаючих пораненнях;</p> <p>правила та прийоми надання домедичної допомоги при переломах;</p> <p>правила та прийоми надання домедичної допомоги при ушкодженні черепа, хребта і кісток тазу.</p>	<p>правила та прийоми надання домедичної допомоги при капілярній, артеріальній і венозній кровотечі;</p> <p>робити штучне дихання з використанням маски-клапану та непрямий масаж серця;</p> <p>надавати домедичну допомогу при отруєннях;</p> <p>надавати домедичну допомогу при хімічних і термічних опіках та опіках очей;</p> <p>надавати домедичну допомогу при ураженні електричним струмом;</p> <p>надавати домедичну допомогу при ударах, струсу головного мозку, ударах в області хребта, вивихах та розтягненні зв'язок;</p> <p>надавати домедичну допомогу при проникаючих пораненнях;</p> <p>надавати домедичну допомогу при переломах;</p> <p>надавати домедичну допомогу при ушкодженні черепа, хребта і кісток тазу.</p>

	ПК 3. Організувати транспортування постраждалого із застосуванням рятувальної косинки, медичних нош, підручних засобів в супроводі, або без супроводу до місця надання першої медичної допомоги	правила та способи транспортування потерпілих до місця надання першої медичної допомоги.	транспортувати постраждалого із застосуванням рятувальної косинки, медичних нош, підручних засобів в супроводі або без супроводу до місця надання першої медичної допомоги.
РН 5. Володіти правилами охорони праці промислової і пожежної безпеки, виробничої санітарії	ПК 1. Здатність дотримуватись правил охорони праці	правила охорони праці промислової, пожежної безпеки та виробничої санітарії; правила охорони праці при виконанні верхолазних робіт.	виконувати вимоги охорони праці промислової, пожежної безпеки та виробничої санітарії; виконувати вимоги правил охорони праці при виконанні верхолазних робіт.
	ПК 2. Здатність дотримуватись пожежної безпеки і правил поведінки у разі пожежі	правила користування вогнегасниками та штатним інвентарем, який знаходиться на пожежному щиті.	діяти в аварійних ситуаціях згідно інструкцій та плану евакуації; діяти в аварійних ситуаціях згідно з інструкціями та планом евакуації у разі пожежі.
	ПК 3. Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішніх стандартів підприємства та положень щодо охорони праці та промислової безпеки	вимоги положень нарядної системи; вимоги положень, інструкцій та стандартів з охорони праці та промислової безпеки.	виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт;
	ПК 4. Здатність виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку, основи гігієни праці та виробничої санітарії	правила внутрішнього трудового розпорядку; вплив на організм людини трудових процесів і навколишнього виробничого середовища.	виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку; виконувати гігієнічні нормативи і заходи для забезпечення нормативних умов праці та запобігання професійним захворюванням.

<p>ПК 5. Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів</p>	<p>вимоги щодо експлуатації небезпечних виробничих об'єктів та інструкцією щодо поводження з технологічними відходами; основні принципи проведення ідентифікації небезпечних виробничих об'єктів.</p>	<p>прибирати технологічне сміття для подальшої утилізації; проводити ідентифікацію виробничих об'єктів, присвоєння класу безпеки та дотримуватись вимог експлуатації.</p>
<p>КК 7. Екологічна та енергоефективна компетентність</p>	<p>основи використання матеріалів, ресурсів та енергозберігаючого обладнання у професійній діяльності та у побуті; способи збереження та захисту екології в професійній діяльності та в побуті; правила сортування сміття, утилізація відходів; вимоги щодо експлуатації небезпечних виробничих об'єктів та інструкцію щодо поводження з технологічними відходами</p>	<p>дотримуватися екологічних норм у професійній діяльності та в побуті; прибирати технологічне сміття для подальшої утилізації.</p>
<p>ПК 6. Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використання індивідуальних та застосування колективних засобів захисту</p>	<p>положення колективного договору підприємства; правила, норми, інструкції з охорони праці.</p>	<p>проводити аналіз безпечного виконання робіт; виконувати роботи без порушення безпеки праці; виконувати роботи без порушення безпеки праці відповідно до нормативно-правових актів.</p>
<p>КК 5. Громадянсько-правова компетентність</p>	<p>основні трудові права та обов'язки працівників; основні нормативно-правові акти у професійній сфері, що регламентують трудову діяльність; положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору</p>	<p>застосовувати знання щодо: основних трудових прав та обов'язків працівників; основних нормативно-правових актів у професійній сфері, що регламентують трудову діяльність</p>

		(контракту), підстави його припинення; соціальні гарантії та чинний соціальний захист на підприємстві, зокрема види та порядок надання відпусток; порядок розгляду та способи вирішення трудових спорів; основи законодавства про захист прав споживачів.	положення, змісту, форм, строку укладання та підстав припинення трудового договору (контракту); соціальних гарантій та чинного соціального захисту на підприємстві, зокрема про види та порядок надання відпусток, порядок оплати лікарняних листів, порядку розгляду та способів вирішення трудових спорів; дотримуватись законодавства про захист прав споживачів.
РН 6. Володіти основами матеріалознавства в межах професійної діяльності	ПК 1 Здатність розрізняти основні види будівельних матеріалів, їх властивості та класифікацію за походженням, призначенням, способом виготовлення	характеристики будівельних матеріалів за властивостями та призначенням; працювати з будівельними матеріалами за їх призначенням та властивостями.	працювати на висоті в будівельній сфері та при реставраційних роботах з обов'язковим дотриманням мір техніки безпеки на будівництві.
	КК 6 Підприємницька компетентність	поняття «ринкова економіка» та принципи, на яких вона базується; положення основних документів, що регламентують підприємницьку діяльність; основні фактори впливу держави на економічні процеси (податки, пільги, дотації); процедури відкриття власної справи; поняття «бізнес план».	розробляти бізнес-плани; користуватися нормативно-правовими актами щодо підприємницької діяльності.
	ПК 2 Здатність класифікувати та працювати з металами та сплавами, пластмасою та іншими полімерними матеріалами, кам'яні стінові матеріали за видом виробів, з	характеристики та властивості металів, сплавів та галузі застосування; характеристики та властивості пластмаси та полімерних матеріалів; характеристики та властивості будівельних стінових матеріалів із каменю;	виконувати зварювальні та шліфувальні роботи з металом та сплавами на висоті; виконувати роботи на висоті, застосовуючи вироби із пластмаси та полімерних матеріалів; виконувати роботи на

	<p>мінеральними в'язучими речовинами, з матеріалами та виробами</p>	<p>характеристики та властивості мінеральних в'язучих речовин; класифікацію будівельних матеріалів з деревини. Породи дерев та їх властивості. технологію монтажу та демонтажу на висоті сталевих та збірних несучих конструкцій, дерев'яних конструкцій; будову димоходів та алгоритм виконання робіт на них.</p>	<p>висоті із використанням стінових матеріалів із каменю; виконувати роботи зі стіновими будівельними матеріалами та мінеральними в'язучими речовинами на висоті; виконувати роботи на висоті із застосуванням будівельних матеріалів з деревини; виконувати роботи з монтажу та демонтажу на висоті сталевих та збірних несучих конструкцій, дерев'яних конструкцій; виконувати роботи на димоходах.</p>
<p>РН 7. Володіти спеціальною технічною підготовкою</p>	<p>ПК 1 Здатність застосовувати спеціальне оснащення та страху вальні засоби при виконанні робіт на висоті та верхолазних робіт в промисловому альпінізмі</p>	<p>технічні характеристики спеціального оснащення та страхувальних засобів, що використовуються в промисловому альпінізмі.</p>	<p>виконувати роботи на висоті та верхолазні роботи методом промислового альпінізму з застосуванням спеціального оснащення та страхувальних засобів та дотримання правил техніки безпеки.</p>
	<p>ПК 2 Здатність виконувати весь спектр робіт арбориста, установника та очисника склопакетів, зварювальних робіт на висоті з риштувань, помостів, люльки та в безопорному просторі</p>	<p>техніку та спектр робіт арбориста; алгоритм дій при установці склопакетів або заміні остеклення; техніку виконання робіт з обслуговування будівель з великою площею остеклення (клінінгові роботи на скляному фасаді); зварювальні роботи в промисловому альпінізмі; алгоритм дій та вимоги охорони праці й безпечного проведення робіт в умовах обмежених та замкнутих просторів (колодязі, смності та ін.).</p>	<p>виконувати роботи на висоті по видаленню сухих та пошкоджених гілок; виконувати роботи по формуванню крони, проводити лікувальні заходи дерев та встановлювати пастки для шкідників; виконувати спектр робіт промислового альпініста на висоті в безопорному просторі, встановлювати, замінювати та обслуговувати фасади будівель; виконувати клінінгові</p>

			<p>роботи при обслуговуванні всіх типів будівель в опорному та безопорному просторі; проводити зварювальні роботи в промисловому альпінізмі, та дотримуватись вимог безпеки. проводити роботи в умовах обмежених та замкнутих просторів (колодязі, ємності та ін.).</p>
	<p>ПК 3 Здатність організувати роботу при виникненні нештатної ситуації, надати допомогу при звільненні від зависання</p>	<p>техніку організації страховки та самостраховки.</p>	<p>виконувати роботи при виникненні нештатної ситуації та надання допомоги при звільненні від зависання.</p>
<p>РН 8. Проводити розвідку в зоні надзвичайної ситуації з використанням засобів зв'язку</p>	<p>ПК 1 Здатність володіння засобами зв'язку, знати їх види, технічні характеристики та правила ведення радіообміну. Знати правила використання сигналів і порядок їх застосування</p>	<p>види засобів зв'язку, технічні характеристики та правила ведення радіообміну.</p>	<p>користуватися засобами зв'язку та способами подачі аварійних сигналів при виникненні надзвичайної ситуації.</p>
	<p>ПК 2 Здатність проведення розвідки в зоні надзвичайної ситуації</p>	<p>технічні характеристики спеціального оснащення та страхувальних засобів, що використовується при усуненні нештатної ситуації та пошуково-рятувальних роботах.</p>	<p>проводити пошуково-рятувальні роботи із застосуванням спеціального оснащення та страхувальних засобів.</p>

**2.5. Перелік результатів навчання
для підвищення кваліфікації
Професійна кваліфікація: верхолаз 7-го розряду
Максимальна кількість годин – 320**

Результати навчання
РН 9. Виконувати особливо складну роботу в опорному та безопорному просторі на висоті, у ході будівництва на підприємствах енергетичної, хімічної, металургійної, вугільної промисловості, мостів, тунелів
РН 10. Виконувати весь спектр робіт акробатиста та володіти технікою пересування по просторовим конструкціям без застосування мотузок

2.6. Зміст (опис) результатів навчання

Результати навчання	Компетентності	Опис компетентностей	
		Знати	Уміти
РН 9. Виконувати особливо складну роботу в опорному та безопорному просторі на висоті, у ході будівництва на підприємствах енергетичної, хімічної, металургійної, вугільної промисловості, мостів, тунелів	ПК 1 Здатність виконувати особливо складну роботу в опорному та безопорному просторі на висоті, у ході будівництва на підприємствах енергетичної, хімічної, металургійної, вугільної промисловості, мостів, тунелів	технологію виконання робіт на висоті та верхолазних робіт при будівництві об'єктів енергетичної, хімічної, металургійної, вугільної промисловості, а також порядок проведення робіт на висоті при будівництві тунелів, віадуків, акведуків, вантових мостів та тунелів.	виконувати роботи на висоті із застосуванням спеціального оснащення та страхувальних засобів в опорному та безопорному просторі з дотриманням вимог охорони праці.
РН 10. Виконувати роботи з елементами акробатики та володіти технікою пересування по просторовим конструкціям із застосуванням страхувальних засобів	ПК 1 Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я в процесі виконання робіт (з елементами акробатики) та технікою пересування по просторовим конструкціям із застосування страхувальних засобів	критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан; технічні характеристики конструкцій для безпечного пересування; методику страхівки і самостраховки та техніку пересування по просторовим конструкціям.	дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт на висоті; визначати безпечні зони для закріплення та переміщення по просторовим конструкціям з дотриманням вимог охорони праці; використовувати страхівку і самостраховку та технічно пересуватися з

			елементами акробатики.
	ПК 2 Здатність дотримання правил випробування та норм безпечного використання спеціального оснащення та страхувальних засобів	будову, технічні характеристики та порядок експлуатації спеціального оснащення та страхувальних засобів.	проводити огляд та перевірку спеціального оснащення та страхувальних засобів перед його застосуванням.

**2.7. Перелік результатів навчання
для підвищення кваліфікації
Професійна кваліфікація: верхолаз 8-го розряду
Максимальна кількість годин – 280**

Результати навчання
РН 11. Виконувати основні роботи в складі висотної бригади при виконанні робіт на висотних об'єктах в промисловому альпінізмі.
РН 12. Виконувати весь спектр зварювальних робіт на висоті в опорному та безопорному просторі

Зміст (опис) результатів навчання

Результати навчання	Компетентності	Опис компетентностей	
		Знати	Уміти
РН 11. Виконувати основні роботи в складі висотної бригади при виконанні робіт на багатоповерхових об'єктах в промисловому альпінізмі.	ПК 1 Здатність виконувати основні роботи в складі висотної бригади при виконанні робіт на багатоповерхових об'єктах в промисловому альпінізмі.	організацію безпечних умов праці під час виконання основних робіт у складі висотної бригади; алгоритм дій при виконанні робіт в замкненому просторі, де вміст кисню нижче допустимої норми ; загальну будову та призначення засобів індивідуального захисту.	виконувати супровід та весь спектр основних робіт у складі висотної бригади на багатоповерхових об'єктах; користуватися приладами для вимірювання вмісту кисню та шкідливих речовин в замкненому середовищі; користуватися ізолюючим протигазом та засобами індивідуального захисту для шкіри та дихальних шляхів.
	КК 1. Комунікативна компетентність	професійну лексику та термінологію за професійним спрямуванням;	використовувати професійну лексику та термінологію за професійним

		правила професійної етики та етикету; причини виникнення конфліктів та способи їх уникнення.	спрямуванням; використовувати професійну лексику при спілкуванні з керівництвом, колегами, клієнтами; слухати та доносити власну думку.
РН 12. Виконувати весь спектр зварювальних робіт на висоті в опорному та безопорному просторі	ПК 1. Здатність виконувати весь спектр зварювальних робіт на висоті з риштувань, помостів, люльки та в безопорному просторі	зварювальні роботи в промисловому альпінізмі. Вимоги з охорони праці при проведенні зварювальних робіт на висоті та в безопорному просторі.	проводити зварювальні роботи в промисловому альпінізмі. Дотримуватися мір безпеки при виконанні зварювальних робіт на висоті та в безопорному просторі.

III. Перелік основних засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу 15 осіб		Прим.
		Для індивід. користування	Для груп. користування	
I	Обладнання			
1	Тренувальний тренажер для верхолазіння	1	1	
2	Страховальні станції зі стаціонарними гаками для кріплення страховальних мотузок	1	5	
3	Мотузка довжиною із запасом 5 метрів, з урахуванням висоти тренувального тренажеру	2	10	
II	Інструмент			
1	Страховальна система	11	15	
2	Мотузка для створення вусів самострахування, або готові вуса самострахування	1	15	
3	Каска	1	15	
4	Карабін з муфтою	4	60	
5	Страховальний пристрій (автоматичний) типу – Шунт (Petzl)	1	15	
6	Пристрій для пересування по мотузці типу – Жумар	2	30	
7	Мотузка (Петля) для ногого Жумару	1	15	
8	Спусковий пристрій з автоматичною фіксацією	1	15	

№ з/п	Найменування	Кількість на групу 15 осіб		Прим.
		Для індивід. користування	Для груп. користування	
Ш	Прилади і пристрої			
1	Мотузка закріплена – петля із стропа 14 мм для організації блокування гаків страхування	1	15	
2	Роликовий блок для полегшення підйому чи натягування для організації переправи під одну чи дві мотузки	2	30	
3	Страхувальна косинка для організації рятування постраждалих типу – Petzl	1	1	
4	Рятувальні ноші	1	1	